

Avançant aconteixements

Al llegir el projecte d'Estatut elaborat a Núria pels senyors Carner, Coromines, Xirau, Campalans i Esteve, em feu l'efecte de què les atribucions que s'atorgava a Catalunya, eren migradisimes en extrem, i va corroborar la meua impressió al llegir, pocs dies després, les referències dels diaris de Madrid, que deien que l'Estatut era mesurat i discret i es sorprenien de què no hagués estat elaborat en un tò més radical.

Malgrat no interpretar aquell projecte la meua manera de pensar, a l'hora d'anar a votar el plebiscit vaig complir el meu deure de catalanitat i ciutadania, donant un vot més a l'Estatut.

Avui, però, davant dels debats a les Corts constituents i les fórmules d'arranjament que s'han hagut d'emprar per donar pas a la discussió de l'Estatut, em produeix l'efecte que el nostre projecte deurà ésser modificat i retallat per tots quatre costats, quedant-nos amb poca cosa més que deixar-nos cobrar les cèdules i quatre insignificàncies més per l'istil.

I per arribar a tots aquests resultats, creiem nosaltres, que no teniem de mobilitzar la gent i despendre cabals i energies.

Al donar el meu vot a l'Estatut, vaig condicionar-lo escrivint textualment aquestes paraules: "SI, A CONDICIÓN QUE NO ES FARAN MÉS CONCESSIONS AL PODER CENTRAL". I jo veig cada dia com els representants de Catalunya no sols fan concessions al Poder Central, sinó que deixen trossos d'Estatut a la voracitat dels elements unitaristes.

Nosaltres, i qui diu nosaltres, volem dir tots els catalans, vam votar un estatut ja elaborat i confeccionat. Tenim de dir, únicament, si ens agradava o no ens agradava. La papereta que

varem col·locar dins de l'urna, deia: «Accepteu l'Estatut de Catalunya aprovat per la Diputació de la Generalitat?» El poble va contestar afirmativament i davant d'aquell resultat tan explícitament demostrat, els senyors diputats, si volen obrar lleialment, no poden modificar cap article ni fer cap classe de concessió al Poder Central, sense consultar abans l'opinió de Catalunya.

És el poble atalà, el poble que votava l'Estatut, el qui li toca, si ho creu convenient, de rectificar-se.

Els senyors dirigents de la política catalana actual, han de pensar que a cada nova concessió que es faci a Madrid, vindrà ací un recrudiment per part dels catalanistes integrals. Els patriotes catalans, que no són pas precisament els polítics, refermaran el seu credo nacionalista radical, i avui dins de la República, com ahir dins de la Monarquia, la seva acció constant, serà laborar per la llibertat de Catalunya, que és la màxima aspiració dels bons catalans.

Per altra part, cada reforma d'article que impliqui una nova concessió, serà una «estafa» que s'ens farà a nosaltres, que generosament, donàrem els nostres vots per a fer surar l'Estatut elaborat a la plàcida i catalaníssima Vall de Núria, i no un estatut de estira i arronça, retallat i confeccionat a gust dels altres, en una oficina burocràtica de Madrid...

Resultat de tot això, una nova fase de neguit, de lluita constant, de burles i de sacrifici... i tot, perquè els homes dirigents de la política actual hauran despreciat un altre moment oportú per a fer digne i lliure la nostra Pàtria.

JOSEP FONT I DE FALGÁS

DE COL·LABORACIÓ

Apoliticisme

Voldriem parlar avui d'apoliticisme, encara que des de un punt de vista elemental de la qüestió, ens argumentarem en un cas recent que ha demostrat la seva força negativa.

Mentres la classe obrera apolítica amb el seu esperit de rebel·lió protesta constantment de la manera com es resolen les qüestions de màxima importància política i social en el Parlament, obliden que els partits d'esquerra, no poden actuar lliurement, degut a les oposicions de les dretes i també d'algunes esquerres que ho són solament de nom. Però malgrat això han de reconèixer que havem fet un gran avenç. Ara diem nosaltres: qui té la culpa que aquests no puguin desenrotllar plenament el seu programa? Els mateixos treballadors que quedant-se al marge de la política, deixen en completa llibertat al seu enemic natural —el capitalisme— el qual elegeix els homes que defensaran els seus interessos, i al ensem contrarresten en tot el que poden, l'avenç de les esquerres. Com ha passat a les últimes eleccions, on els dirigents de l'organisme apolític per essència —la C. N. T.— declararen la vaga

electoral. Però malgrat això una gran minoria va votar, fugint de l'apoliticisme suïcida, donant una prova de visió ben clara, del moment històric que vivim.

Hem dit més amunt que havíem fet un avenç ben visible que provarem de demostrar: No és un avenç la República? Amb la qüestió militar i religiosa, no s'hi ha guanyat? El divorci no és un progrés? Quan els Estatuts de les diferents regions siguin aprovats no serà un gran pas per la democràcia? i tantes altres qüestions de menys importància que seria llarg d'esmentar, com el vot concedit als vint-i-tres anys a ambdós sexes; encara que per ells això no té cap valor, i nosaltres hi donem una màxima importància, especialment en l'edat car axí, la joventut podrà fer prevaldre la seva opinió.

Estem d'acord en què la C. N. T. sigui apolítica, però que per la mateixa raó no s'interessi per ella, car hi ha molts obrers que com a tals són de la C. N. T. però també militen en un partit polític i es troben que per la dictadura que exerceixen els de la F. A. I. dintre de l'organització, es veuen atropellats en llurs conviccions, donant-se el cas que amb la quota setmanal que es paga en el sindicat hi ha una quantitat que serveix per editar l'òrgan de la C. N. T. i l'obrer polític quan s'apropen eleccions veu que els diners destinats a la subvenció del diari

que sols s'hauria d'interessar de la bona marxa de la C. N. T. —i no de la política ja que es apolític— serveixen per fer campanya antielectoral. I això és la causa que molts dels obrers no estiguin conformes amb el procedir dels seus dirigents.

L'obrer com a obrer deu militar a la C. N. T. però com a polític, té el dret de militar en el partit que cregui que respon més a la seva manera de pensar.

Si nosaltres tinguéssim prou autoritat per fer una advertència, diríem als dirigents de la C. N. T. que anessin amb compte amb la seva manera d'actuar, doncs de continuar axí, es poden trobar que la U. G. T. i els S. Lliures —que ja es comencen a bellugar— junt amb els partits polítics de dreta (que amb l'absencionisme de la C. N. T. se'ls hi ha donat una força) donguin un cop seriós a l'organització, que fins li podria ésser mortal.

ARTUR SITJÀ

Que és l'Escola Unica

El diumenge darrer el ministre senyor Marcel·lí Domingo, donà una conferència, inaugurant els cursets de cultura organitzada per la Comissió de Cultura del Municipi de Tarrassa, que tingué lloc en el teatre «Recreo», i tractà sobre ensenyament.

Del discurs del senyor Marcel·lí Domingo, exposà la idea del què és l'Escola Unica, el seu objecte i el seu esperit, nosaltres ens complau transcriure aquestes idees remarcant el sentit d'orientació al problema de l'Ensenyament.

L'Escola Unica, vol dir: —digué el senyor Domingo— igualtat dels homes davant les institucions de Cultura de l'Estat, anul·lar davant del talent, el problema econòmic de la pobresa. L'Estat té el deure del sosteniment material del noi a l'Escola si a casa seva no els és possible fer-ho. Gràcies al nou Pressupost poden seleccionar-se 3000 alumnes, aquesta quantitat de selecció és el pas del talent a l'Escola, lliure de tot gravàmen econòmic.

L'objecte de la Escola única és formar l'aristocràcia del saber i preparar-la perquè el Poder sigui seguit per aquesta aristocràcia, lliure de diferències de classes socials.

L'Escola deu tindre l'esperit sectari? No, Antireligiós? No —digué el Ministre— Precisament els homes laics són en majoria homes profundament religiosos. Davant l'Església l'Escola laica és una tragedia pels homes profundament religiosos que veuen que l'Església, no pot donar la llum a la infantesa.

Hem d'apoderar-nos de l'ànima de la criatura per fer-la tal com volen que sigui l'Estat (posició dels Estats feixistes). Aquesta posició democràtica és alliberar l'ànima de la criatura, enaltir les pròpies riqueses espirituals perquè en l'avenir camini per la vida seguint els camins que a l'ànima li plaguin.
